

TOLLPROSESSER

Speditørskolen 2024

Veileder

Marte Gro Hansen

E-post: Marte.Gro.Hansen@bring.com

Telefon: -

Versjon 1: Mars 2019

© NHO Logistikk og Transport

OBS – det foregår i disse dager store endringer i Tolletatens krav til bransjen. Les dette dokumentet som en orientering/historikk – justeringer og endringer vil forekomme frem til forelesning på samling i mars.

For å få en info om kommende prosesser og systemer i regi av Tolletaten skal etatens kurs Digitoll inngå som del av foreberedelse til Speditørskolen. (Varighet: ca 20 minutter)

Du får informasjon og tilgang via lenkene nedenfor:

Kurs: <https://www.toll.no/no/bedrift/kurs-og-opplaring/e-laring/kurs-i-digitoll/>
(Se bort fra krav om "tilknyttet arbeidssted")

Informasjonsside: <https://www.toll.no/no/bedrift/digital-tollbehandling/>

Innhold

Innledning	3
Forhåndsvarsling	3
Import til Norge	3
Tollager	3
Transittering	4
EU-land:	5
Andre land som omfattes av fellestransittering:	5
Forpassing	5
Direktefortolling.....	5
Eksport fra Norge	5

Innledning

I denne modulen skal vi se på de grunnleggende tollprosessene. Vi skal ta for oss ansvar og plikter som aktørene har, men også muligheter. Modulens læringsmål er å etablere et minimumsnivå av kjennskap til tollprosessene inn og ut av Norge. Modulen er ikke uttømmende, men ment som et grunnlag for utdyping og påbygging. Den tar for seg regelverket som er knyttet til varer som flyttes inn eller ut av Norge. Modulen er relevant for befraktere som håndterer internasjonal frakt og øvrige innen bransjen som ikke har tollbehandling som spesialfelt.,

Forhåndsvarsling

Alle varer som skal inn eller ut av Norge skal i utgangspunktet forhåndsvarsles til myndighetene. Imidlertid gjelder ikke plikten for varer som kommer direkte fra eller skal direkte til EU, Sveits eller Liechtenstein. Det er også unntak for visse varer og transportformer. Disse unntakene er listet i tollforskriften § 3-1-2 (2) og (3).

Fristene for å varsle avhenger av transportmåten. Du finner fristene i tollforskriften § 3-1-4 og 3-1-5. De vanligste fristene er:

- Kjøretøy: minst 1 time før grensepassering
- Luftfartøy
 - Utpassering: minst 30 minutter før avgang.
 - Innpassering: før avgang når flytiden er under 4 timer (kortdistanse). 4 timer før ankomst når flytid er 4 timer eller mer (langdistanse)
- Sjøveien
 - Fartøy container: minst 24 timer før lastning i avgangshavnen
 - Annet: Minst 4 timer før ankomst eller avgang fra havn

Varslet skal gis til innpasseringstollsted ved import og avgangstollsted ved eksport.

Forhåndsvarslingen gis elektronisk via Tolletatens elektroniske transitteringssystem NCTS, (New Computerised Transit System) det samme systemet som benyttes for registrering av transitteringer. Derfor kan et forhåndsvarsel registreres både alene og i en kombinasjon med transittering.

Import til Norge

Med få unntak, skal alle varer som ankommer norsk grense enten være i, eller settes under en tollprosess. Unntakene berører vi ikke her. Det finnes alternative tollprosesser, der de vanligste er fortolling, innlegg på tollager med mulighet for forpassing, eller transittering. På de følgende sidene skal vi se litt på de ulike alternativene.

Tollager

For å drive et tollager må du ha en tollagerbevilling. Det er tolletaten som utsteder tollagerbevillinger. Det finnes fire forskjellige tollagertyper. Den absolutt vanligste er tollager A (alminnelig lager). Et tollager er i utgangspunktet kun et lager hvor ufortollede varer kan lagres i påvente av fortolling. Det er derfor strenge regler for hva som tillates gjort med en ufortollet vare på et tollager.

Alle varer som ankommer landet skal registreres på et tollager så sant det ikke blir fortollet direkte ved ankomst til norsk grense. Hensikten med ordningen er at tolletaten skal ha kontroll med alle varer som ankommer Norge. Når et transportmiddel ankommer tollageret må tollagerholder innhente lossetillatelse.

De fleste speditører med tollager A har en generell lossetillatelse, noe som gjør at de slipper å innhente tillatelsen i hvert enkelt tilfelle. Har en ikke en slik generell tillatelse, må kjøretøyet stå ulosset inntil tolletaten har gitt lossetillatelse.

Tollagerholder plikter å føre regnskap på godset som blir lagt inn og tatt ut av tollageret. I utgangspunktet kan en vare ligge på et tollager på ubestemt tid. Tollagerregnskapet skal:

- Gi så fullstendig og spesifiserte opplysninger om lagerflyten som er nødvendig av hensyn til Tolletatens kontroll med vareførselen, samt av hensyn til den oppgave- og opplysningsplikt som følger av gjeldende tollov og tollforskrift.
- Regnskapet skal inneholde opplysninger om alle innlegg og utleveringer av varer fra tollageret, i tillegg til:
 - hvor varen er lagret,
 - når og hvor tollekspedisjon har funnet sted, med henvisning til deklarasjoner,
 - varens art, vekt og verdi, samt andre opplysninger som er nødvendig for å identifisere varen
 - den behandling eller bearbeiding som varen eventuelt har gjennomgått på tollageret.

Tollagerholder har ansvaret for toll og alle øvrige avgifter på alle varer som er godsregistrert frem til de er fortollet. Hvis en vare blir borte fra tollageret må tollagerholder, i tillegg til å betale alle avgifter, erstatte eller på annen måte gjøre opp for varene, mot vareeier. Tollagerholder kan også bli økonomisk ansvarlig dersom restriksjonsbelagte varer oppbevares eller håndteres i strid med gjeldende lover og forskrifter.

Når man legger varer inn på tollager (godsregistrerer) skal tollager kontrollere at antall kolli og vekt er i overensstemmelse med fraktedokumentene som følger transporten. Hvis man finner avvik i form av overtallighet eller manko, plikter tollagerholder å rapportere forholdet til tolletaten. Man benytter da et standardisert skjema kalt «merknadsjournal». Det skal ikke føres merknadsjournal for varer som ankommer under transittering i NCTS. Tollagerholder som er autorisert etter transitteringskonvensjonen artikkel 55, (Autorisert mottaker), skal i disse tilfellene avgi lossemerknader i Tolletatens elektroniske transitteringssystem (NCTS).

Transittering

Transittering er en løsning for landeveistransport. Hensikten med å transittere varer er enklere grensepassering samtidig som varene er under tollregulert prosedyre. For å bruke transittering må transporten starte, gå gjennom og avsluttes i et land som er tilknyttet transitteringskonvensjonen. Følgende land er med i denne pr 2019:

EU-land:

Belgia, Bulgaria, Danmark, Den Tsjekiske Republikk, Estland, Finland, Frankrike, Hellas, Irland, Italia, Latvia, Litauen, Kroatia, Kypros, Luxemburg, Malta, Nederland, Polen, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spania, Storbritannia, Sverige, Tyskland, Ungarn og Østerrike.

Andre land som omfattes av fellestransittering:

Island, Norge, Sveits inkl. Liechtenstein, Makedonia, Serbia og Tyrkia.

Hvis det i avsenderlandet er startet opp en transittering til Norge, vil behandlingen ved norsk grense kun måtte bestå av en registrering av transitteringen, (grensepasserings-registrering). Bilen vil derfra kunne fortsette til det tollageret den skal losse ved.

Før bilen kan losse ved tollageret må tollager-holder søke tolletaten om lossetillatelse. Det skjer elektronisk i systemet NCTS som skal transportere varer under transitteringsprosedyre er forpliktet til å benytte, innenfor tidsfristen angitt på dokumentet. Les mer om tollagerhold senere i veilederen.

Forpassing

En forpassing er norsk innenlands transittering av ufortollet gods mellom to tollagerholdere. En speditør som holder til og har tollagerbevilling på ankomststedet, (grensen, kysten eller flyplass) vil ha mulighet til godsregistrere varene på sitt tollager hvis det medfølger nok informasjon med sendingen for å gjøre dette (antall kolli, vekt og varebeskrivelse).

Tollagerholderen vil da ha mulighet til å utstede et tollpassfraktbrev til en annen tollagerholder. Dermed kan varene flyttes fra grensen til et innenlands tollager, som i de fleste tilfeller er nærmere sluttkunde, i påvente av fortolling.

Direktefortolling

Et annet alternativ ved ankomst til den norske grensa, er å fortolle godset der og da. Som næringsdrivende er det påkrevd at deklarasjonen skal skje gjennom tolletatens elektroniske deklarasjonssystem, TVINN. Det er derfor viktig at speditør har gjort ferdig deklarasjonen og sendt den i TVINN, og at sjåfør har med seg komplett dokumentasjon slik at tolletaten kan gjennomføre en kontroll av dokumentene opp mot deklarasjonen speditøren har sendt inn. Denne løsningen fordrer selvfølgelig at speditøren har mottatt alle nødvendige opplysninger for å gjøre en fullstendig deklarasjon før transportmiddelets ankomst til grensa.

Eksport fra Norge

Alle varer som skal eksporteres, med en verdi over NOK 5 000,-, skal deklarerer til tolletaten før godset sendes ut av landet.

Uten en godkjent deklarasjon har en ikke lov å eksportere. Som på import deklarerer man varer for eksport i TVINN.

